

Výroba obráběcích strojů stále roste

TEXT Petra Kišová FOTO archiv redakcie

Výroba obráběcích a tvářecích strojů v České republice vloni meziročně vzrostla o 30 % a letos by tento rekordní výsledek měl být ještě překonán. Přestože je sektor obráběcích a tvářecích strojů výrazně exportně orientován, SST nepředpokládá, že ho krize zasáhne ve stejné míře jako v letech 2002 a 2003.

Čtvrtina českých obráběcích a tvářecích strojů sice stále končí na německém trhu, ale stále významnější část produkce směřuje do Ruska a Číny. Díky tomu se výrobcům daří také částečně eliminovat vliv silné koruny. „Přednosti našich strojů, tj. přesnost, spolehlivost, kvalita konstrukce a dlouhá životnost, jsou spolu s cenovou dostupností zárukou jejich konkurenceschopnosti i do dalších let,” soudí Ivan Čapek. Výsledky oboru v prvním pololetí podle SST naznačují, že letošní produkce bude ještě vyšší než vloni a přesáhne čistě v cenách strojů 14 miliard korun; celková výroba, včetně náhradních dílů, příslušenství a generálních oprav, má poprvé překročit hranici dvaceti miliard. Téměř stejně rychle jako produkce roste v České republice také spotřeba obráběcích a tvářecích

strojů. Dovoz je v tomto sektoru téměř stejně vysoký jako vývoz (v loňském roce k nám byly importovány obráběcí a tvářecí stroje za více než 12,5 miliardy korun), což svědčí o vysoké investiční poptávce a pokračující obměně produkčních kapacit. Zatímco z Česka do světa míří hlavně soustruhy a obráběcí centra, v dovozu převažují tvářecí stroje a v ČR prakticky nevyráběné fyzikálně-chemické stroje. Vysoká frekvence obchodní výměny byla dobře patrná i na veletrhu IMT, který měl letos rekordní parametry: účastnilo se 560 vystavujících firem z 21 zemí na pronajaté ploše 20 000 metrů čtverečních a podíl zahraničních vystavovatelů dosáhl 52,7 %. Ze 44 členských firem SST vystavovalo 35 a o kvalitě českých strojů svědčil jejich mimořádný úspěch v soutěži o Zlaté medaile IMT 2008.

Firmy stavějí i na opravu strojů – na obr. vlevo souřadnicová vrtačka NC VR5NC před a po rekonstrukci, kterou realizovala slovenská firma EL-COMP pro jednoho z dodavatelů v autoprůmyslu

VR5NC před rekonstrukcí 1

VR5NC po rekonstrukci 2

Stroje komunikují a šetří náklady

Seriál odborných konferencí doprovázejících 50. ročník MSV zahájila konference „Machines Communicate“, která pravidelně zviditelňuje nové komunikační technologie a jejich přínosy pro průmyslovou praxi.

Jedním z příkladů efektivního řešení je aplikace technologie radiofrekvenční identifikace RFID v obráběcích strojích. Jiří Podhajský ze společnosti Baluff CZ, s.r.o., v případové studii doložil, jak výměna nástrojů využívající datové nosiče RFID, zkvalitní výrobu a sníží celkové náklady, což zajistí návratnost celé investice. Tato vyspělá technologie eliminuje chyby lidského faktoru, ke kterým zákonitě dochází při manuálním zadávání údajů. „Studie zjistili, že na 300 stisknutí klávesy vychází v průměru jedna chyba,” uvedl Podhajský a poukázal také na další nebezpečí

plynoucím z „papírové“ evidence v prostředí strojní výroby. Nosičům dat RFID, které jsou uloženy přímo v držáku nástroje, na rozdíl od papíru nevaří stříkající voda ani olej, prach ani vysoká teplota. Stroj vybavený touto technologií sám vyhodnotí, kdy stačí použít nástroj uložit do skladu a kdy už je třeba nechat ho přebrousit a opravit. Přednost údajů a automatická kontrola jejich správnosti umožní maximálně využít každý nástroj (údajně až na 92 %), aniž by se překračovala doba životnosti, a tím ohrožovala kvalita výroby. Ekonomickým přínosem tak nejsou jen úspory na nástrojích, ale také razantní snížení případu poškození nástroje, a tím i přerušení výroby. Aplikace RFID podle Podhajského zároveň zaručí konzistentní kvalitu obrobku, výrazně sníží zmetkovitost a usnadní zákaznické audity výrobního procesu. „Náklady na dovybavení touto technologií jsou vysoké, ale vrátí se,” uzavřel odborník ze společnosti Baluff.

„Embedded Systems in Automation“

Konference se věnovala také využití automatické identifikace při obchodování a skladování, technologii sběru dat nebo stále populárnější technice vestavěných (embedded) systémů. Podtitul letošního ročníku zněl „Embedded Systems in Automation“ a příspěvky potvrdili, že jde o produkty s velkou budoucností. Zároveň jde o jeden z elektronických oborů, kde Evropa ještě stačí konkurovat Asii. Jak vyplynulo z referátu ředitele Českomoravské elektrotechnické asociace Františka Hýbnera, podíl Evropy stejně jako Severní Ameriky na světové elektrotechnické produkci trvale klesá, a to na úkor Číny a dalších asijských zemí. Evropské firmy by se podle Hýbnera měly orientovat především na inovativní výrobu s dlouhým životním cyklem a vysokou užitnou hodnotou. ❖

